
NICK DAVIES
ZGODBE S PLOŠČATE ZEMLJE

Mengeš, 2011

Nick Davies

ZGODBE S
PLOŠČATE
Z E M L J E

CIC
TAM ALTAE
SUNT RADICES
STULTITIAE
ER
ON

Nick Davies
ZGODBE S PLOŠČATE ZEMLJE

Prevedla Katja Cvahte, Andrej Poznič
Opremil Žiga Valetič
Fotografija na naslovnici: FabioFilzi, IStockPhoto
Prelom Marko Avanzo
Uredil Andrej Poznič
Izdala založba Ciceron, 2011
Natisnila Tiskarna Rotosi

Naslov izvirnika Flat Earth News
Copyright Nick Davies 2008

Copyright © za izdajo v slovenščini založba Ciceron, 2011

Naklada 500 izvodov

V skladu z Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah je brez pisnega dovoljenja založbe prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, tudi fotokopiranje, tiskanje ali shranjevanje.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

070.15/.16
343.352:070

DAVIES, Nick, 1953-
Zgodbe s ploščate Zemlje / Nick Davies ; [prevedla Katja Cvahte,
Andrej Poznič]. - Mengeš : Ciceron, 2011

Prevod dela: Flat Earth news

ISBN 978-961-6627-24-5

258250752

KAZALO

PROLOG 7

PRVI DEL: ZGODBE S PLOŠČATE ZEMLJE 13

1. Hrošč, ki je pojedel svet 13

DRUGI DEL: TOVARNA NOVIC 59

2. Delavci 59

3. Dobavitelji 90

4. Pravila proizvodnje 133

TRETJI DEL: SKRITI PREPRIČEVALCI 189

5. Zasebno življenje odnosov z javnostmi 189

6. Uganka državne propagande 247

ČETRTI DEL: INTERNE ZGODBE 309

7. Mračne sile 309

8. Vpogled v *Sunday Times* 341

9. Zaslepljeni *Observer* 389

10. *Mailova* agresivnost 421

EPILOG 459

ČETRTI DEL

INTERNE ZGODBE

"Če bi javnost vedela, kako v resnici delujejo določeni deli medijev, bi bila povsem zgrožena."

Alastair Campbell

7. MRAČNE SILE

Prebivalci Orchard Grova, vajeni miru med skrbno urejenimi zelenicami in v zasebnosti svojih hiš, so bili šokirani, ko so zjutraj ugotovili, da v soseščini poteka prava pravcata policijska preiskava. Steve Whittamor je ostal brez besed, ko so se policisti pojavili na njegovih vratih, nič manj pa niso bili presenečeni sami preiskovalci ob pogledu na tisto, kar so našli. Bil je 8. marca 2003. Na Fleet Streetu je zavrelo.

Pisarne Steva Whittamorja na naslovu Orchard Grove 3 so se lotili predstavniki urada informacijskega pooblaščenca, ki se ukvarja z varovanjem zaupnih baz podatkov. Vedeli so, da je Steve zasebni detektiv. Vedeli so, da dela za velike britanske medije. Niso pa pričakovali, da je tako skrbno hranil podatke o slehernem naročilu, ki ga je za Fleet Street opravil v zadnjih šestih ali sedmih letih.

Med preiskavo v Orchard Grovu v mestu New Milton na hampshirski obali so tistega jutra naleteli na velike škatle dnevnikov, računovodskih knjig, računov in zapiskov, ki si jih je Whittamore napravil po pogovoru s slehernim novinarjem, ki je kdaj poiskal njegovo pomoč. Vse je bilo tam – novinarji najuglednejših časopisov s Fleet Streeta so pri njem naročali nezakonite kopije odprtih kazenskih spisov, sezname tajnih telefonskih števil, sezname klicanih telefonskih števil, izpiske klicev z mobilnih telefonov, sezname telefonskih števil "družinskih članov in prijateljev", izpiske kreditnih kartic, bančnih računov in podatke z voznških dovoljenj.

Ko so preiskovalci obdelali vse to gradivo, se je izkazalo, da je pri Stevu Whittamorju samo v zadnjih treh letih kar 305 različnih novinarjev naročilo vsega skupaj 13.343 različnih informacij. Nekaj je bilo novinarjev, ki pišejo za različne manjše revije, toda večina jih je bila iz velikih, uglednih britanskih medijev – iz osmih dnevnikov in iz desetih nacionalnih nedeljskih izdaj. In med glavnimi naročniki nezakonito pridobljenih informacij niso bili zgolj najbolj rumeni tabloidi, temveč *Evening Standard*, *Observer*, *Sunday Times*, *The Times* in *Daily Mail*. Prav *Daily Mail* je bil njegov največji naročnik – od triinšestdesetih novinarjev *Maila* je dobil 985 naročil (v povprečju vsaj eno vsak delovni dan v zadnjih treh letih!).

V večini primerov je šlo za nezakonita naročila. Ko je urad informacijskega pooblaščenca analiziral vseh 13.343 naročil, se je izkazalo, da Whittamorjevi zapiski v 1.998 primerih sicer ne dajejo možnosti za povsem trdne zaključke, toda v vseh ostalih 11.345 primerih je bil zagotovo ali pa vsaj zelo verjetno kršen zakon o varovanju zasebnih podatkov, ki prepoveduje dostop do zaupnih baz. Whittamorja so novinarji v kršenje zakona seveda pričali z denarjem – z ogromnimi vsotami denarja. Iz analize zahtev desetih najaktivnejših novinarjev je urad informacijskega pooblaščenca ugotovil, da so za 3.291 informacij, ki so bile zagotovo ali zelo verjetno nezakonite, Whittamorju plačali 164.537,50 funtov. Skupna vrednost vseh naročil v zadnjih treh letih pa je po vsej verjetnosti krepko presežala pol milijona funtov.

Preiskovalcev pa ni šokirala samo količina naročil s strani časopisov, temveč tudi število ljudi, ki so bili očitno vpleteni v zbiranje nezakonitih informacij. V naslednjih nekaj mesecih so sledili zapiskom Steva Whittamorja in razkrili skupino med seboj prepletenih mrež, ki so črpale informacije iz različnih zaupnih baz in jih prodajale Fleet Streetu. Ugotovili so, da so mreže delovale na dva načina: včasih so informacije izvabili od neprevidnih uradnikov v bežnih pogovorih (čemer so rekli "klepetanje"), včasih pa so jih preprosto podkupili.

Preiskovalci so nadaljevali po teh sledih.

Na obali Sussexa so naleteli na člana motoristične skupine *Hell's Angels* – na vojaškega veterana z dolgimi lasmi in dolgo brado, ki se je znal uslužbenkam British Telecoma zelo prepričljivo predstaviti kot njihov operater ali prodajni zastopnik, ter jim med sproščenim klepetom izvabiti zaupne informacije. Specializiran je bil za zbiranje skrivnih telefonskih števil slavnih ljudi, nakar je s pomočjo števil izbrskal še njihove domače naslove, da so se lahko novinarji pojavili na domačem pragu svoje žrtve. Tudi on je bil vključen v preiskavo.

V južnem Londonu je policija, ki je delala po navodilih urada informacijskega pooblaščenca, naletela na devetintridesletnega policista v civilu Paula Marshalla, ki je priznal, da je med svojim delom v kontrolni sobi wandsworthske policijske postaje brskal po računalniških bazah Scotland Yarda ter iskal podatke o slavnih žrtvah, pričah ali celo storilcih kaznivih dejanj, informacije pa je nato prodajal medijem. Policija je mimogrede odkrila, da je nekoč ukradel tudi pendrek, lisice in drugo policijsko opremo za uporabo v domačih spolnih igricah – pozneje bomo videli, da je bilo to zelo pomembno odkritje. Aretirali so ga.

V Sidcupu v Kentu so naleteli na moška, ki sta delala v območni pisarni agencije za vodenje registra vozil in vozniških dovoljenj. Prodajala sta domače naslove slavnih ljudi, ki so registrirali svoja vozila kakor je pač predpisano po zakonu, niso pa pričakovali, da jim bo to na domači prag nakopalo novinarje. Preiskovalci so ob pregledu njunih pisalnih miz odkrili, da sta imela stike s Stevom Whittamorjem. Oba so začasno suspendirali.

V Devonu je policija, ki je sledila članom teh omrežij, aretirala dva svoja kolega policista ter uradnika z oddelka za delo in pokojnine in jih obtožila prodajanja zaupnih informacij.

Izkazalo se je, da so bili vsi naštetih zaposleni v različnih uradih z največjimi bazami osebnih podatkov v državi, svoje informacije pa so prodajali ob posredovanju vsaj desetih različnih

zasebnih detektivov, nekdanjih policistov in malih kriminalcev, ki so se med seboj poznali in sodelovali, si izmenjevali podatke in sklepali posle vsak v svojem kotičku velikanskega črnega trga z informacijami. Urad informacijskega pooblaščenca in policija sta vsem prišla na sled, pri vseh opravila preiskavo in jih zaslišala, in ob tem prišla še do novega gradiva.

Oboroženi s temi dokazi so predstavniki urada informacijskega pooblaščenca in policije v Londonu in Devonu pripravili štiri različne obtožnice. To je bil najodločnejši naskok na črni trg z informacijami, ki so ga dotlej izvedli v Veliki Britaniji. Kazalo je, da bodo trgovino povsem ustavili, ne zgolj z razkritjem načinov delovanja, ampak tudi z globami, ki bi prekupčevalcem požrle dobičke. Grozilo je, da bo razgaljena vloga velikih medijev, vloga novinarjev, urednikov in lastnikov, ki so to početje naročali. Za časopise so bili to težki časi.

Vendar se jim ni bilo treba bati.

Steve Whittamore se je šele čez dve leti znašel na sodišču. Na kazenskem sodišču Blackfriars v južnem Londonu je Whittamore 15. aprila 2005 v svoji najboljši suknji sedel na zatožno klop poleg policijskega uradnika Paula Marshalla, pred kratkim upokojenega policista Alana Kinga, ki je delal z Marshallom, in svojega starega prijatelja Johna Boyalla, ki je bil prav tako zasebni detektiv. Ta osrednji od štirih sodnih procesov v tej zadevi se je nanašal na krajo informacij iz policijskih računalniških sistemov. Vsi štiri obtoženci so priznali, da so prekršili zakon. Sodišče bi moralo odločiti samo še o kazni.

Tožilec Riel Karmy-Jones je vstal in opisal, česa jih dolžijo, opisal je, kako je Paul Marshall stikal po računalniških bazah Scotland Yarda in iskal "zelo zasebne in zaupne podrobnosti" o znanih ljudeh, med drugim o londonskem županu Kenu Livingstonu in njegovi partnerici Emmi Beal; o dveh igralkah iz serije *EastEnders*; o družini Rickyja Tomlinsona, igralca iz *BBC-jeve* komedije *The Royle Family*; o vodilnem sindikalistu Bobu Crowu iz sindikata železničarjev, mornarjev in prevoznikov; in o nekdanjem stanovalcu hiše Big Brother na

televiziji *Channel 4*. Policijski računalniki so bili povezani z računalniki drugih ustanov, in tako Marshall ni brskal samo po kazenskih spisih, temveč tudi po zaupnih seznamih skrivnih telefonskih števil in domnevno zaupnih bazah imen in domačih naslovov lastnikov avtomobilov. Vse, kar je našel, je prodal s pomočjo ostalih treh soobtožencev, pri tem pa je pogosto poleg svojih neposrednih žrtev razkrival tudi zasebne težave njihovih prijateljev in svojcev.

Tožilec je bil ravno sredi razlage, kako so za vse navedeno plačevali prav novinarji, kako je tožilstvo izsledilo devetnajst primerov, ko so novinarji plačali za ukradene policijske informacije ter da so bili med naročniki tudi novinarji časopisov *Sunday Mirror*, *Mail on Sunday* in *News of the World*, ko ga je sodnik John Samuels prekinil in ga vprašal nekaj zelo pomembnega: kje so potemtakem novinarji? Zakaj jih ni na zatožni klopi? Kje so plačniki, tisti, ki so naročali te nezakonite posle? Tožilec na to ni imel odgovora.

Če si je policija domišljala, da vsaj tem štirim obtoženim grozi resna kazen, se je hudo zmotila. Teoretično je zakon dopuščal, da se jim naloži neomejeno visoka denarna kazen in/ali zapor do šestih mesecev. Sodnik je začel naštevati, kako hude kazni grozijo obtoženim: "Drugim, ki so v podobnih skušnjavah, moramo poslati sporočilo. Če bi bili izpolnjeni vsi pogoji za kaj takšnega, bi jih takoj doletela zaporna kazen."

Toda takoj zatem je povedal, da je bil Paul Marshall kaznovan že v predhodni zadevi, namreč zaradi kraje policijske opreme, ki jo je potreboval za svoje spolne igrice. Na tistem sojenju so dali sodniku vedeti, da je Marshall hudo bolan, da je praktično na smrtni postelji, zato ga je poslal domov s pogojno obsodbo, čeprav bi zaradi kraje v službi in laganja na sodišču lahko dobil tudi zaporno kazen. In tako se je sodnik v tej zadevi znašel v precepu – prodaja informacij je bila manj hud prekršek kot kraja, zato mu ni mogel naložiti hujše kazni, kot mu je bila naložena v predhodni zadevi. Z očitnim odporom je Marshallu izrekel novo pogojno kazen. In ker tudi drugi trije na

zatožni klopi niso bili nič bolj krivi kot Marshall, je moral tudi njih odsloviti s pogojno kaznijo.

Steve Whittamore in njegovi trije soobtoženi so komaj zadržali resnoben obraz ravno dovolj dolgo, da so odhiteli iz sodne palače in izginili čez prag najbližjega puba, nato pa so od veselja zarjaveli.

Teoretično je bil Whittamore sicer še vedno v težavah. Čakalo ga je še eno sojenje, tokrat je obtožnico zaradi sodelovanja z drugo mrežo preprodajalcev informacij pripravil urad informacijskega pooblaščenca. Ta skupina je sodelovala z motoristom, ki je klepetal z uslužbenci British Telecoma in z uradnikom, ki so ju odstranili iz urada za vozniška dovoljenja in registracije v Sidcupu. Eden je medtem že umrl, drugi uradnik in motorist pa sta bila obtožena skupaj z Whittamorjem. Na zatožni klopi sta se jim pridružila še dva Whittamorjeva zasebna detektiva in sodelavec iz južnega Londona. Urad informacijskega pooblaščenca je ta primer pripravljal več kot dve leti. Kmalu se jim je sesul v prah.

Urad so skrbeli stroški sodnega postopka. Šesterica obtoženih je imela vsak svojega odvetnika. Tudi informacijski pooblaščenec bi moral najeti svojega. Sojenje bi lahko trajalo dva do tri tedne. Vse skupaj bi javno blagajno stalo več sto tisoč funtov, na koncu pa, tudi če bi jih spoznali za krive, bi njihovi odvetniki prav gotovo zahtevali, da se kazni določijo v skladu s tistimi, ki jih je izreklo kazensko sodišče Blackfriars – torej bi jo vsi odnesli s pogojno obsodbo.

Junija 2005, dva meseca po obravnavi na blackfriarskem sodišču, se je urad informacijskega pooblaščenca odločil, da se vse skupaj ne izplača. Pregon proti Whittamorju in petim soobtoženim so opustili. In ker dokazov še niso predali v presojno sodišču, sploh ne moremo trditi, da so Whittamorjevi soobtoženci v tem primeru res kršili zakon.

Naslednjo pomlad, marca 2006, je devonska policija pred kazenskim sodiščem v Gloucesterju vložila obtožnico proti dveh policistoma in javnemu uslužbencu z urada za delo in

pokojnine, ki so bili prav tako obtoženi preprodavanja ukradenih informacij. Ob njih so se na zatožni klopi znašli še trije drugi moški, ki naj bi pri tem pomagali; med njimi je bil tudi eden izmed Whittamorjevih zasebnih detektivov, proti kateremu je informacijski pooblaščenec nedavno tega opustil pregon. Primer so preiskovali skoraj štiri leta. Padel je, ko je sodnik sprejel trditev odvetnikov obrambe, da za obstoj kaznivega dejanja ni dovolj dokazov.

Ostal je le še en primer: še enega izmed Whittamorjevih zasebnih detektivov, Johna Gunninga, proti kateremu je urad informacijskega pooblaščenca opustil pregon, so zalotili pri dejanju, ko je ob klepetu osebno zbiral informacije iz podatkovnih baz British Telecoma. Uslužbenec British Telecoma, ki se je z njim pogovarjal po telefonu, je postal sumničav in Grunninga so izsledili, obtožili in 27. marca 2006 obsodili na sodišču v Salisburyju. Naložili so mu zgolj denarno kazen 600 funtov.

Štirje sodni primeri, štirinajst obtožencev, od katerih jih je bilo nekaj obtoženih v več kot enem primeru – končni rezultat pa pravzaprav nič. Kaj pa Fleet Street?

Guardian je na spletni strani objavil prispevek o izidu sojenja na blackfriarskem sodišču. Noben drug nacionalni dnevnik ni niti z besedico omenil nobenega od primerov.

Zlasti pa nihče ni poskušal odgovoriti na vprašanje blackfriarskega sodnika. Zakaj na zatožni klopi ni bilo tudi novinarjev? Gradivo, ki so ga našli v pisarni Steva Whittamorja, ni puščalo dvoma, da so časopisi plačevali za te informacije. Novinarji, ki so jih naročali, so bili navedeni z imenom in priimkom; prav tako tudi uredniki, ki so naročila odobrili; v veliko pomoč so bili tudi računi, na katerih so bile kot naročeno blago navedene "zaupne informacije". Preiskovalci so našli celo kopije vsebinsko razčlenjenih računov, na katerih so bila zapisana imena novinarjev, ki so izdali naročilo in denimo registrska številka avtomobila, s pomočjo katere so uslužbenci urada za registracije iz Sidcupa poiskali domači naslov žrtve.

Težava je bila v denarju. Urad informacijskega pooblaščenca se je bal, da bodo časopisne hiše najele zelo drage odvetnike, kar bi pomenilo, da jih morajo najeti tudi sami; bali so se tudi, da bi obtoženci nato zavlačevali z zahtevami po vedno novih zaslišanjih, zaradi česar bi stroški pravdanja preseгли zelo omejena finančna sredstva, ki so jih imeli na voljo. Fleet Street je bil zanje preprosto prevelik zalogaj.

In vse se je končalo tako, kakor da noben novinar ni nikoli naredil ničesar narobe.

Mnogi novinarji bodo rekli, da je tako tudi prav. Trdili bodo, da je zbiranje informacij njihova naloga; da država nima pravice določati, kaj smejo objaviti in česa ne; da tako pač deluje svoboden tisk. Predvsem pa bodo trdili, da delujejo v korist javnosti.

Verjetno pa ne bodo priznali, da kupovanje informacij iz zapornih baz ne zahteva nobene spretnosti in tudi ne nudi poklicnega zadoščenja. Ne bodo priznali, da ob takem početju niso nič boljši od tistih ribičev, ki se jim ne ljubi mučiti s palico in vrstico, ampak raje v vodo vržejo pest eksploziva.

Zagotovo ne bodo priznali, da bi lahko v večini primerov z informatorji klepetali in jih podkupovali tudi sami, ter da zasebne detektive, kakršen je Steve Whittamore, najemajo prav zato, da v skrajnem primeru ne bi sami pristali na zatožni klopi. Nekateri bodo celo trdili, da ne verjamejo v varovanje zasebnosti, češ da se človek, ki ničesar ne skriva, tudi nima česa bati – čeprav imajo po drugi strani v vseh medijskih hišah stroga navodila, da ne smejo nikomur izdati domačih naslovov in telefonskih številk svojih novinarjev. Večina novinarjev ima tudi skrivne telefonske številke. In skoraj nihče izmed njih ni še nikoli objavil svojih bančnih izpiskov, izpiskov kreditnih kartic ali davčne napovedi.

Najpomembneje pa je, da s podpiranjem takšnih dejanj podpirajo tudi politiko medijskih hiš, za katere delajo – oziroma

uredništev, ki ves čas zahtevajo ekskluzivne zgodbe, niso pa pripravljena plačati novinarjev, ki bi informacije izbrskali na zakonit način. Če so laži in ponaredki zdaj že vsakdanji izdelki korporacijskih tovarn novic, je korupcija vsekakor njihov najnevarnejši stranski produkt.

Sredi divjanja epidemije se je vedno težko ozreti nazaj in ugotovljati, kje in kako so se začeli širiti bacili. Toda v mračnih prehodih Fleet Streeta so se že od nekdaj odvijale drobne, umazane igre, ki so bile onkraj meje zakonitosti.

V starih časih je veljalo, da so prav poročevalci s sodišč najlažje sklepali dvomljive dogovore; pa niti ne z zločinci, o katerih so pisali (čeprav so bili včasih tudi nekateri novinarji za spoznanje preveč domači v kriminalnem podzemlju), ampak z detektivi, od katerih so si obetali vedno novih zgodb. Nič nenavadnega ni bilo, če so podmazali policiste in prišli do ekskluzivnih informacij.

V začetku sedemdesetih so dva takšna novinarja zato privedli na sodišče. Tommy Bryant, vodja tiskovne agencije, ki je bila specializirana za črno kroniko, je bil obtožen kraje šestih policijskih fotografij in več kot štiridesetih primerov nepoštenega ravnanja s policijskim materialom. Sodišče je izvedelo za dnevnik, v katerega si je zapisoval rojstne dneve in obletnice porok policistov, njihovih žena in otrok, da bi jim lahko poslal primerno darilo. John Ponder, glavni poročevalec s sodišča za *Evening Standard*, pa je bil obtožen nagovarjanja policista h kršenju disciplinskih pravil. Oba sta bila oproščena vseh obtožb, vendar je Ponder hudo trpel. Pred pričetkom sojenja je zapadel v tako globoko depresijo, da se je ustrelil. Preživel je, pri tem izgubil vranico, nato pa ga je *Evening Standard* postavil na cesto.

Oba sodna postopka sta takrat povzročila veliko hude krvi. Ponderjevi kolegi so se ogorčeno pritoževali, da je licemersko, če policija preganja novinarje za dejanja, pri katerih toliko policistov veselo kuje zasluzke; in da je še bolj licemersko, če

Evening Standard odpusti človeka, ki je v njihovo korist (in verjetno tudi z njihovim védenjem) kršil zakon.

V resnici se je dogajalo nekaj tako zelo pokvarjenega, da je novi vodja Scotland Yarda Robert Mark izjavil: "Nikoli še nisem naletel na tako slepo in arogantno kršenje zakonov znotraj institucije, ki bi bilo hkrati sprejeto kot nekaj povsem normalnega." Razgnal, suspendiral in v zapore je spravil številne skupine podkupljivih policistov, ob tem pa je pometel tudi s celo industrijo nezakonitega kupovanja informacij. Mark je bil z delom zadovoljen, "vprašljivo razmerje" med novinarji črne kronike in policisti pa opisal kot "enega najbolj zasidranih in učinkovitih primerov licemerstva, ki vpliva na javno mnenje". In tako so se stvari spremenile. Vendar samo po obliki, ne pa po vsebini.

Na Fleet Streetu danes govorijo o *mračnih silah*. No ja, o tem govorijo zasebno, javnosti ne povedo resnice. Dejstvo je, da so nacionalni mediji kmalu potem, ko je Robert Mark sredi sedemdesetih let zatrl stare oblike korupcije, poiskali nove načine delovanja in našli nove ljudi, ki so namesto njih opravljali umazano delo. Nemogoče je natančno določiti trenutek, kdaj se je vse skupaj začelo, vsekakor pa so se mračne sile začele širiti po Fleet Streetu že v začetku osemdesetih let. In kot že tolikokrat prej, se je spet vse začelo s podkupovanjem policistov. Ena od ključnih oseb v tej temačni zgodovini je človek, ki ga iz pravnih razlogov ne morem imenovati s polnim imenom. Recimo mu Z.

Zase rad govori, da je novinar, in tudi v resnici se preživlja s prodajanjem časopisnih zgodb. Prav tako se rad pohvali, da je nekdanji detektiv. Preprosto dejstvo pa je, da je Z pokvarjenec. Bil je pokvarjen že kot policaj in ostal je pokvarjen, ko je prišel na Fleet Street.

Ko je bil še detektiv, je bil v začetku osemdesetih let vpleten v dolgotrajno preiskavo, v kateri so ugotovili, da je od profesionalnih kriminalcev prejemal podkupnino, v zameno pa je uničeval njim nevarne dokaze. S spretnim manevriranjem se mu

je uspelo izogniti obsodbi, ne pa tudi izključitvi iz policijskih vrst. Že nekaj mesecev pozneje je imel nov poklic (in se ob tem še sladko maščeval nekdanjim delodajalcem): postal je vez med Fleet Streetom in podkupljivimi policisti. Ali kot mi je rekel visoki uradnik iz Z-jeve nekdanje službe: "Bil je pokvarjen policaj, in kot takšen je poznal veliko pokvarjenih kolegov. Tako je lahko začel delati kot posrednik."

Novinarji, ki so sodelovali z Z-jem, priznavajo, da so ga uporabili kot posrednika, ki je policistom v njihovem imenu odnašal podkupnine, ti pa so mu v zameno izročali zaupne informacije o zločinih in žrtvah ter dodatne informacije z računalniških mrež, do katerih ima dostop policija. Visoki predstavniki policije so prepričani, da so bile zaradi odtekanja informacij, ki jih je preprodajal Z, v celoti opuščene nekatere pomembne preiskave. V odmevni preiskavi nekega umora so morali detektiva, ki je bil tesen Z-jev prijatelj, umakniti iz postopka, ker je bil medtem obtožen prodaje informacij medijem.

V nekaterih primerih so novinarji celo spoznali policiste, ki so prejeli njihove podkupnine. Eden izmed teh je podkupnino spravljal kar v službenem v sefu, kjer so jo našli detektivi Scotland Yarda, ko so v okviru neke druge preiskave pregledovali sefe nekaterih svojih sodelavcev. Toda policist se je rešil s trditvijo, da tam hrani gotovino iz osebnih razlogov, in tako je lahko nemoteno nadaljeval s svojim početjem. Drug policist se je naveličal plačevanja mastne provizije Z-ju in je začel novinarjem neposredno prodajati informacije. Toda nekdo ga je ovadil in znašel se je na napačni strani protikorupcijske preiskave. Prepričan je bil, da je to Z-jevo maslo, doživel je živčni zlom in se invalidsko upokojil.

V podobne igre se je kmalu zapletlo še več zasebnih detektivov, še zlasti po letu 1987, ko je British Telecom uvedel telefonske račune z natančnim opisom vseh opravljenih storitev, kar so hitro izkoristili zasebni detektivi – sprva so si od podkupljivih uslužbencev Telecoma priskrbeli kopije računov, pozneje pa so razvili tehniko izvabljanja informacij s klepetom.

Ian Withers je bil denimo glavni vir Barrieja Penrosa, slavnega, toda brezvestnega raziskovalnega novinarja *Sunday Timesa*. Nimam sicer dokazov, da je Withers v imenu Penrosa zares naredil kaj nezakonitega, toda preden je začel delati zanj, je bil že obsojen zaradi načrtovanja ugrabitve dveletne deklice njeni materi, zaradi nezakonite uporabe prisluškovalne opreme in zaradi nezakonitega pridobivanja zaupnih informacij od policije, davčne službe, bank, hranilnic in posojilnic (zadnja obsodba je bila po pritožbi razveljavljena).

Withers je bil osebni informator Penrosa. Redne dobavne kanale za vse Murdochove časopise pa je organiziral klepetavi severnjak z imenom Jonathon Rees. Ta ni nikoli delal v policiji. V južnem Londonu je vodil podjetje za varovanje Southern Investigations, za katerega je na črno najemal policiste, ki so bili sicer zaposleni pri Scotland Yardu. Tako si je ustvaril zelo učinkovito mrežo poznanstev.

Rees je kmalu postal bogat vir informacij, še posebej za *News of the World* (ki je nedavno propadel prav zaradi nezakonitega pridobivanja in objavljanja osebnih informacij; op. ur.), za katerega je redno dobavljal sveže informacije iz tekočih policijskih preiskav in občutljive podatke iz Yardovega arhiva. Ob koncu osemdesetih let je bil časopis že glavna stranka Reesovega varnostnega podjetja. Po trditvah nekoga od vpletenih naj bi se z Reesom povezal eden od direktorjev *News of the World*, ki naj bi mu za njegove storitve nakazoval vrtoglave zneske, Rees pa naj bi mu iz zaslužka vračal toliko denarja, da je lahko pokrival dolgove s kreditnih kartic in šolnino za enega od svojih otrok.

Rees si je priskrbel stranke tudi v drugih časopisih, vključno z *Daily Mirrorjem*, *Sunday Mirrorjem* in *Sunday Timesom*. Ob koncu devetdesetih so bili v Scotland Yardu že tako vznemirjeni zaradi njegovega početja, da so mu maja 1999 v pisarno v južnem Londonu podtaknili prisluškovalno napravo in posneli del njegovih poslov. Med njegovimi informatorji so naleteli na Toma Kingstona, detektiva iz jugovzhodne območne enote,

ki je pozneje pristal v zaporu zaradi prodaje drog; Duncana Hanrahana, ki je pustil službo pri policiji in ustanovil lastno podjetje za varovanje, v zaporu pa je končal zaradi korupcije; Martina Kinga, ki je pustil službo pri policiji, delal za Hanrahana, končal pa v zaporu zaradi dogovarjanja o korupciji; Austina Warnesa, detektiva in odvisnika od kokaina, ki je končal v zaporu zaradi dogovarjanja o oviranju preiskave; in policista iz enote za varovanje kraljeve družine, ki je prejemal 150 funtov na mesec za informacije o kraljevi družini in drugih slavnih osebah. Interno poročilo Scotland Yarda je ugotavljalo, da so Rees in njegovi sodelavci "več let vdirali v policijske obveščevalne vire ... Njihovo radovednost poganja denar, ki ga za informacije plačujejo mediji."

Med prisluškovanjem je Scotland Yard ugotovil, da je Rees od uredništev prejel več tisoč funtov. Včasih je prodajal malenkosti – o policistu iz Buckinghamske palače, ki je imel razmerje z eno od zaposlenih na dvoru; ali pa o neonacističnem bombašu Davidu Copelandu, ki naj bi v zaporniški celici slišal božji glas. Toda včasih je prodajal tako zaupne informacije, da je resno ogrožal pomembne policijske operacije; takšno je bilo denimo poročilo posebne enote o albanskih zločinskih tolpah v Londonu, ki se je avgusta 1999 znašlo v tabloidu *News of the World*. Novinarji se niso odrekli Reesovim storitvam celo ob nakupu informacij iz preiskave o umoru njihove kolegice z *BBC-ja*, Jill Dando, pa čeprav je to otežilo iskanje njenega morilca; in ob razkritju obveščevalnega vira, ki je policiji omogočil aretacijo zločinca in morilca Kennetha Noya, čeprav so s tem ogrozili uporabo tega vira v prihodnosti.

Novinar *Sunday Mirrorja*, Doug Kempster, je bil z Reesom v rednih stikih in je od njega kupoval informacije o tekočih policijskih operacijah. Ob prisluškovanju Reesovemu telefonu so ga ujeli, ko je izjavil, da "so najboljši Azijci mrtvi Azijci", in ko sta se z Reesom smejala šali o "enonogem črnuhu". Aretirali in zaslišali so ga na podlagi zakona o preprečevanju korupcije. Prav takrat, ko je policija na njegovem domu opravljala hišno

preiskavo, je na vratih pozvonil poštar in prinesel kuverto, v kateri je bila kopija tajnega policijskega biltena z objavami podrobnosti o tekočih preiskavah, priloženo pa je bilo sporočilo, podpisano z začetnicama J. R. Toda tožilstvo se je odločilo, da Kempsterja ne bo preganjalo. Čeprav je bilo povsem jasno, da je Reesu plačeval za policijske informacije, naj ne bi bilo dokazov, da je vedel, da Rees te informacije pridobiva na nezakonit način.

Novinarji so Reesove policijske vire uporabili tudi za nakup informacij iz drugih zaupnih baz podatkov. 29. julija 1999 je prisluškovalna naprava ujela Douga Kempsterja v pogovoru z Reesom o dostopu do bančnih izpiskov princa Edvarda in njegove žene, grofice Wessexške – pa ne zato, ker bi imela javnost kakšno upravičeno potrebo po tej informaciji, ampak zgolj zato, da bi *Sunday Mirror* lahko ugotovil, ali je grofica za članek v reviji *Hello!* prejela kakšno plačilo. Rees mu je rade volje ustregel: imel je dva odlična vira, ki sta delala za eno od velikih bank. Prvi je bil Robert, znan tudi po vzdevku Rob the Bank (oropaj banko; op. prev.); drugi, ki je bil specializiran za najbogatejše stranke, pa je bil znan preprosto kot Debeli Bob. Prisluškovalna naprava je Reesa ujela tudi pri "nadzoru telefonskih linij", pri pridobivanju telefonskih izpiskov in pri vdoru v bazo urada za prometne registracije in vozniška dovoljenja. (Nekoč so ga prosili, naj poizve o lastniku nekega porscheja in natanko štiriintrideset minut po tistem, ko je prejel podatke o avtomobilu, je v bazi urada za registracije že izbrskal lastnikovo ime in domači naslov, povrhu pa je s policijskega računalnika snel še njegovo kazensko datoteko.) Vse to je bilo nezakonito. Celó kadar je potreboval zgolj dostop do javnih podatkov, je prišel do njih po nezakoniti poti. Do baze Cameo, ki je spletna verzija volilnega imenika, je dostopil s pomočjo uporabniškega računa *Sunday Timesa*, katerega geslo mu je posredoval njegov pajdaš iz uredništva *News of the World*. "Glej, kaj smo ukradli," se je hihital, ko se je pred sodelavcem bahal z dostopom.

Jonathon Rees in Z sta bila zgolj vodilna v teh poslih, sicer pa je za Fleet Street v devetdesetih letih delalo že nekaj ducatov različnih posrednikov, ki so v imenu novinarjev kršili zakon. Večinoma so bili to zasebni detektivi, pa tudi povsem navadni ljudje s posebnim talentom za "klepetanje" in pridobivanje zaupnih informacij od uslužbencev v bankah in telefonskih družbah. Ena takšnih je bila Rachel Barry, mati srednjih let iz Ruislipa, ki je od British Telecoma za več različnih časopisov redno dobivala skrivne telefonske številke in račune, dokler je niso prijeli in oktobra 1997 tudi obsodili.

V začetku so posredniki delovali skoraj izključno za tabloide. Novinarjem tabloidov so pomagali izvesti nekaj izjemno uspešnih akcij: Ray Leven iz časopisa *Sunday People* je z elektronsko sledilno napravo ujel ministra konservativne vlade Davida Mellorja med obiskom v stanovanju njegove ljubice; večkrat so poskušali prestreči telefonske pogovore in sporočila Richarda Kayja, takratnega poročevalca z britanskega dvora za *Daily Mail*, ker so domnevali, da ima razmerje s princeso Dianou; in prisluškovali so telefonskim pogovorom televizijskega voditelja Angusa Deaytona, ko je vladalo veliko zanimanje za njegovo spolno življenje. Morda so s tem res kršili zakon. So pa prodali veliko dodatnih izvodov časopisa.

Sem in tja je kakšen od podvigov priplaval na površje, pred oči javnosti. Tabloidi so vse zanikali, ugledni časopisi pa so prezirljivo objavljali rahlo vzvišene, rahlo zabavljaške članke o teh podivjanih in trčenih fantih iz rumenega tiska in o njihovih sumljivih prijemih – kakor da je njim vse to popolnoma tuje. V resnici pa so bili že sredi devetdesetih let v te posle vpleteni tudi ugledni časopisi – saj so bili pod povsem enakim pritiskom trga, ki je pokvaril že njihove kolege iz tabloidov. V svetu novinarstva, ki temelji na dobičku, se je hkrati z resnicoljubnim novinarstvom morala umakniti tudi novinarska etika.

Naš junak Z je v imenu rumenega tiska še naprej podkupoval policiste, ob tem pa je začel še s posebej donosnim poslom za uredništvo *Daily Maila*, ki ga očitno ni prav nič motilo, da so

na eni strani na skrivaj podpirali podkupljivost policistov, na drugi pa so se glasno zavzemali za zakonitost in red ter trdili, da v tem podpirajo vodstvo policije.

Novinarji, ki so delali za *Mail*, trdijo, da je včasih šla iz njihovih rok tudi kuverta s 3.000 funti gotovine naenkrat. Nekaj tega denarja je bilo namenjenega Z-ju, ki je podkupnino nato posredoval policistom. Nekaj so ga policisti dobili tudi neposredno, nekaj pa ga je šlo v žepe drugih zasebnih detektivov. Novinarji *Maila* so povedali, da so v lokalu Wine Press na Fleet Streetu pogosto popivali s podkupljenimi policisti. Ena od takšnih družin se je nekega večera, opogumljena z alkoholom, odločila vlomiti v hišo visokega uslužbenca pravosodja, ker se je govorilo, da njegov sin doma goji marihuano. Za pomoč so prosili policista, ki je bil usposobljen za vlamljanje in podtikanje prisluškovalnih naprav kriminalcem. Po trditvah nekega drugega novinarja, ki je bil z njimi v lokalu, je novinar *Daily Maila* skupino že odpeljal do vrat hiše v severnem Londonu, vlomili pa niso zgolj zato, ker je za njihovo početje še pravi čas izvedel višji detektiv enote, ki je specializirana za vlome ter jih poklical po telefonu in opozoril, da je njihova tarča na tako visokem položaju, da jih bo izdal zapleten alarmni sistem, ki ga varuje pred teroristi.

V nekem trenutku je takratnega vodjo londonske policije, Paula Condon, tako zaskrbel podkupljivost njegovih policistov, da je (podobno kot pred njim že Robert Mark) naročil notranjo preiskavo. Toda združba novinarjev in podkupljivih policistov je bila močnejša. Eden od novinarjev *Maila* je pripovedoval, da je dobil telefonski klic naklonjenega policista, ki ga je opozoril, da je lokal Wine Press pod skrivnim video nadzorom ter da so med pogovorom posneli policista in novinarja, ki ustreza njegovemu opisu. Tako opozorjeni na nevarnost so zlahka poskrbeli, da Condonova preiskava ni dokazala ničesar. (Prisluškovalna naprava je celo posnela Jonathana Reesa, ko je v svoji pisarni psoval Condon in se dogovarjal o časopisnem članku, v katerem bi ga osramotili skupaj z

vodjem protikorupcijske enote: "Narediti je potrebno vse, da jih ustavimo," je rekel.)

Novinarji *Daily Maila*, s katerimi sem se pogovarjal, so potrdili, da niso podkupovali zgolj policistov, ampak tudi druge državne uradnike. Zanimali so jih na primer tisti, ki so imeli dostop do velikanske podatkovne baze sistema socialne varnosti, v kateri so pod osebno identifikacijsko številko shranjeni podatki za vsakega britanskega državljan in za vsakega tujca z delovnim dovoljenjem za Združeno kraljestvo – kar pomeni približno 72 milijonov ljudi. Eden od nekdanjih novinarjev *Maila* je povedal: "Njihov računalniški sistem smo uporabljali kot da bi bil sestavni del *Mailovega* arhiva. Pokličеш svojega informatorja, malo poklepetaš, mimogrede poveš ime, približno starost in lokacijo človeka, ki ga iščeš, potem pa klepetaš naprej. Nato dobiš odgovor: 'Oh, pet ljudi s tem imenom imamo.' Ti pa: 'Kar vseh pet mi dajte.' In dobiš njihove domače naslove, telefonske številke, morda tudi delovno mesto. Oni tebi podatke iz baze, ti pa njim razkošno kosilo ali kuverto."

Mailovi novinarji so kmalu ugotovili, da imajo uradniki z dostopom do ene od zaupnih državnih baz podatkov najverjetneje dostop tudi do drugih podobnih podatkovnih baz. Eden od *Mailovih* novinarjev je nekoč podkupil varnostnika z obrambnega ministrstva, ki je imel dostop do nekaj različnih baz, vključno s Scotland Yardovo. Več *Mailovih* novinarjev mi je potrdilo, da so imeli reden dostop do verjetno najboljčutljivejših zaupnih informacij – do zdravstvenih kartotek svojih žrtev. Povedali so, da je bil zanje posebej zadolžen eden od članov uredništva. Vse skupaj lahko povzamemo z besedami veterana v *Mailovi* ekipi: "Če se te loti *Mail*, bodo našli sleherno telefonsko številko, ki si jo kdaj klical, vsakega tvojega sošolca, vsak račun, ki je bil kdaj plačan s tvojo kreditno kartico, vsak klic s tvojega stacionarnega ali mobilnega telefona. Vse." Tudi če je nezakonito.

Medtem ko je Z svoje mračne sile razpredel v *Daily Mailu*, je

bil njegov tekmeč Jonathon Rees od nekdaj osredotočen na časopise Ruperta Murdocha in je policiste podkupoval med drugim tudi za *Sunday Times* in *News of the World*. Toda tudi Rees je bil zgolj eden od množice likov v galeriji mračnih sil *Sunday Timesa*. Sredi devetdesetih je bilo uredništvo že do vratu zakopano v nezakonito pridobivanje informacij.

Tako kot kolegi pri *Mailu* tudi novinarji *Sunday Timesa* pripovedujejo o rednih gotovinskih izplačilih podkupnin državnim uradnikom in policistom. Eden se spominja, da so ga še kot pripravnika poslali v hotel Charing Cross, da bi nekomu, ki naj bi bil državni uradnik, predal 2.000 funtov gotovine. "Zahteve po vedno novih zgodbah so bile strahotne in nismo si smeli privoščiti neuspeha," je povedal eden izmed dolgoletnih novinarjev *Sunday Timesa*.

Tako kot *Mail*, je tudi *Sunday Times* za vdiranje v zasebnost svojih žrtev redno uporabljal storitve zasebnih detektivov. Govoril sem z enim od izkušenih zbiralcev zaupnih informacij, ki mi je (pod pogojem, da ne izdam njegove identitete) pripovedoval, kako je sodelavec varnostne agencije začel po naročilu časopisa vdirati v kartoteke socialnega varstva in v zasebne bančne račune. Pozneje se je osamosvojil in začel neposredno sodelovati z uveljavljenimi novinarji *Sunday Timesa*.

Eden od detektivov je opisal, kako ga je *Sunday Times* najel za "obdelavo" Asifa Zardarija, soproga takratne pakistanske premierke Benazir Buto. Dokopal se je do izpiskov njegove kreditne kartice, ki so novinarjem *Sunday Timesa* natančno razkrivali, kje se je gibal in za kaj je zapravljajl svoj denar. Eden od zasebnih detektivov je najprej za *News of the World*, nato pa za *Sunday Times* sodeloval v bizarnem in na koncu jalovem poskusu dokazovanja, da princ Harry sploh ni sin princa Charlesa: med drugim ju je moral nekaj časa zasledovati, da bi bodisi z uporabljenega kozarca ali z odvrženega robčka dobil vzorec za analizo DNK.

Sunday Times pa je šel še korak naprej od konkurence in je poleg zasebnih detektivov neposredno organiziral lastno ekipo

"klepetavcev". Najuspešnejši med njimi je bil nekdanji igralec iz Somersetu po imenu John Ford, ki je svoje igralske spretnosti in prirojeni dar za posnemanje glasov uporabil v pogovorih z neprevidnimi uslužbenci britanskega Telecoma, hranilnic in posojilnic, bank in družb za poslovanje s kreditnimi karticami. Fordovo delo za časopis je bilo javna skrivnost: uporabljali so ga različni novinarji *Sunday Timesa*, plačevala pa ga je centralna redakcija. Ko sem ga poklical, mi je zatrjeval, da je iz etičnih razlogov prenehal s svojo dejavnostjo. Novinarji so pripovedovali, da so uporabljali tudi storitve neke igralke, pa tudi računovodje po imenu Barry Beardall, ki je posebej v ta namen ustanovil slamnato podjetje, da je preko njega pridobival zaupne informacije. (V osmem poglavju o *Sunday Timesu*, ki govori o zgodovini njihove novinarske ekipe Insight, je objavljen tudi povzetek Beardallovega "klepeta" z odvetniki Gordona Browna, od katerih je poskušal izvabiti informacije o bodočem predsedniku vlade.)

Bolj ko se je *Sunday Times* pogrezal v korupcijo, bolj je glavne novinarske zvezde skrbelo, da jih bodo zalotili. In tako so julija 2003 svojemu nekdanjemu, zelo izkušenemu kolegu, Davidu Connettu ponudili bizaren dogovor: ponovno bi ga sprejeli v londonsko uredništvo kot člana raziskovale skupine Insight, vendar bi povezavo z njim zamolčali. Tako ga niso redno zaposlili, ampak so sodelovali pogodbeno. Dobil je mizo v stavbi uredništva, delal je kot namestnik urednika ekipe Insight in se udeleževal sestankov z drugimi uredniki, vendar pa ni bil zaposlen, ni imel elektronskega naslova *Sunday Timesa* in tudi ne njihove interne telefonske številke. Zadolžen je bil za mračne sile v ekipi Insight, toda če bi ga zalotili pri nezakonitem početju, bi uredništvo lahko zanikalo povezavo z njim.

Ta skrivni dogovor je prišel v javnost zgolj zato, ker je *Sunday Times* dve leti pozneje, torej julija 2005, ukinil ekipo Insight, David Connett pa je postal "tehnološki višek", vendar brez pravic redno zaposlenih novinarjev. Connett se je pritožil na delovno sodišče, in na obravnavi aprila 2006, ki so jo veliki

mediji večinoma prezrli, je spregovoril o skrivnem dogovoru. Na sodišču je povedal: "Pri *Sunday Timesu* so uporabljali številne novinarske tehnike, ki so bile v uredništvu znane kot 'mračne sile', od malih prevar do nezakonitih prijemov. Teh tehnik ni uporabljala le naša skupina, ampak tudi druga uredništva. Vendar pa so bili večinoma v središču teh iger člani *Insighta*." Pojasnil je, da so ga "skrivaj" zaposlili zato, ker je imel urednik *Insighta* Dean Nelson kot kristjan moralne zadržke in ni hotel imeti opravka z mračnimi silami, kljub drugačnim stališčem drugih urednikov: "Če bi prišlo do težav – če bi se denimo izkazalo, da smo kupili ukradeno robo, ukradene dokumente, bi se Dean lahko izgovarjal, da ni kriv *Sunday Times*, ampak pogodbeni sodelavec ... Z menoj so sodelovali neuradno in tako bi Dean lahko trdil, da njegova skupina nima s tem ničesar in da je zgodbo v dobri veri pač naročil pri zunanjem sodelavcu."

Connett je na sodišču pripovedoval o vztrajnih pritiskih vodstva časopisa in trdil, da so njegovo pogodbeno razmerje z uredništvom odobrili izvršni urednik Richard Caseby, izvršni urednik notranje redakcije Mark Skipworth ter urednik centralne redakcije Charles Hymas. Povedal je, da so se nekateri uredniki celo šalili na ta račun in se pretvarjali, da Connettovih pripomb na uredniških sestankih ne slišijo, češ, "saj te sploh ni tukaj, kajne, kolega?". Sodišču je predložil kopijo elektronskega sporočila enega od nekdanjih sodelavcev v ekipi *Insight*, Ediana Hamzika, ki je zapisal: "Za ekipo je bolje, da je z nami neuradno, če bi slučajno nastal kakšen hrup zaradi katerega od projektov ... če nas ulovijo, imamo vsaj dober izgovor."

Sunday Times je Connettove navedbe zanikal in zatrjeval, da so ga pogodbeno zaposlili preprosto zato, ker je bil svobodni novinar. Toda sodišče je na koncu ugotovilo, da je bil Connett očitno vendarle nekaj več kot navaden honorarni sodelavec, čeprav se je strinjalo, da mu ne pripadajo čisto vse ugodnosti rednih novinarjev. Prisodilo mu je 30.000 funtov zaradi neupravičene prekinitve pogodbe.

Eden od tistih, ki so bili vpleteni v omrežje okoli Steva Whitamorja, je potrdil, da je ob koncu devetdesetih let za potrebe velikih dnevnikov nezakonito pridobivalo osebne informacije približno dvajset zasebnih detektivov. Svoje uslužbence so ob brskanju po občutljivih datotekah občasno zalotili tako pri Scotland Yardu kot v davčnih uradih. Tabloidom so se v teh kalnih vodah poleg *Daily Maila* in *Sunday Timesa* pridružili tudi nekateri drugi resni časopisi.

Sunday Telegraph, ki sicer z *Daily Mailom* kar tekmuje, kdo bo bolj čistunski v zahtevah po zakonitosti, redu in etičnem obnašanju v družbi, se je posluževal enakih prijemov. V določenem obdobju so novinarjem celo dovolili, da se sami ukvarjajo z mračnimi silami, ker pa so stroški ob tem narasli čez vse meje, je vodstvo uveljavilo pravilo, da mora vsako takšno naročilo odobriti vodja uredništva. Spomnimo se samo primera, ko je policija v Thames Valleyju odkrila truplo Davida Kellyja, strokovnjaka za trgovino z orožjem na obrambnem ministrstvu, ki se je znašel sredi vrtnca ogorčenih preprirov o BBC-jevem poročanju o invaziji na Irak.

Truplo so našli v petek, 18. julija 2003, okoli pol devetih zjutraj. Novico je policija objavila ob enajstih. Manj kot pet ur pozneje je *Sunday Telegraph* že razpolagal s kopijo natančno po posameznih postavkah razčlenjenega telefonskega računa pokojnika. Informacijo so v uredništvo dobili po faksu ob 15.38 popoldan. Na računu so bile izpisane vse telefonske številke, klicane z domačega telefona Davida Kellyja med 1. marcem in 23. aprilom, posebej označene pa so bile tiste, ki bi naj pripadale "družini in prijateljem". Noben pomemben "interes javnosti" ni obstajal, ki bi upravičeval takšen vdor v pokojnikovo zasebno življenje; ti telefonski pogovori niso imeli nobene zveze z njegovim razkrivanjem resnice o iraškem orožju za množično uničevanje ali z njegovimi kritikami vladne politike. S seznamom si je *Sunday Telegraph* kupil zgolj nekaj časovne prednosti pred tekmeci v iskanju ljudi, ki bi lahko kaj več povedali o življenju Davida Kellyja. Morda so pri *Sunday Telegraphu*

vedeli, morda pa tudi ne, da je vir, ki jim je prodal Kellyjev telefonski račun, tega prodal tudi *Sunday Timesu*.

The Times je prav tako užival sadove mračnih sil, saj je storitve Steva Whittamorja uporabljal tudi eden od njihovih novinarjev. In po trditvah nekdanjega finančnika konservativne stranke, Lorda Ashcrofta, je *The Times* uporabljal tudi storitve zasebnega detektiva Gavina Singfielda, ki jim je priskrbel zaupne informacije o Ashcroftovi finančni podpori stranki. V knjigi z naslovom *Dirty Politics, Dirty Times* je Lord Ashcroft leta 2005 zapisal: "Gavin Singfield ni kakšen spreten računalniški heker – za *The Times* je umazano delo opravil s pomočjo prevar in ne z vdorom v računalniške programe ... Singfield se je do bančnih izpiskov konservativne stranke, ki jih hrani podružnica Royal Bank of Scotland v Drummondsu, dokopal s prevaro." Lord Ashcroft trdi, da je novinar *The Timesa*, Tom Baldwin, informacije delil z novinarji še dveh konkurenčnih časopisov, *Guardiana* in *Independenta*, da bi zakrili sledi do svojega vira. Vsi trije časopisi so novico objavili istega dne. Odvetniki Lorda Ashcrofta so pozneje Singfielda pisno obvestili, da imajo "informacije in dokaze" o njegovi vlogi, kar naj bi se nanašalo na kopijo računa, ki ga je *Times* plačal Singfieldu. Singfield je vztrajal, da v zadevo ni bil vpleten.

Lordu Ashcroftu in Lordu Levyju je nekdo, ki je verjetno delal za *Sunday Times*, vdrl tudi v podatke o davčni napovedi. Preiskava davčne službe in urada informacijskega pooblaščenca je ugotovila, da je v tednu, preden je *Sunday Times* februarja 2001 objavil zgodbo o davkih Lorda Ashcrofta, nekdo, ki se je izdajal zanj, petkrat poklical na davčni urad v Bootle, ki je obravnaval njegovo napoved. Dva podobna lažna klica davčni službi je opravil tudi nekdo, ki se je izdajal za Lorda Levyja, nato pa je *Sunday Times* junija 2000 objavil članek o njegovem plačevanju davkov, navajajoč "informacije, ki jih je prejel *Sunday Times*". Gavin Singfield je zanikal odgovornost za te klice. Danes se domet mračnih sil še širi, saj novinarji odkrivajo vedno nove tehnične možnosti. Nekaj jih je pričelo uporabljati

"trojanskega konja" – elektronsko sporočilo s priponko, ki ga pošljejo žrtvi, in če ta priponko odpre, s tem nevede aktivira vohunski program, ki vse podatke s trdega diska okuženega računalnika pošlje na poljuben elektronski naslov, ki ga seveda ni mogoče neposredno povezati z novinarjem oziroma z njegovo medijsko hišo. Novinar uglednega časopisa mi je povedal, da je s to metodo tudi sam prišel do vsebine prenosnega računalnika visokega vladnega svetovalca, uglednega poslovneža pa se je lotil preko računalnika tajnice v pisarni njegovega tesnega sodelavca (novinar tudi trdi, da je prišel do telefonskih računov vseh polnoletnih članov njegove družine). Ko je *News of the World* poleti 2006 poskušal izslediti Freddyja Scappaticcija, nekdanjega pripadnika Ire, ki je bil razkrinkan kot informator MI6 z vzdevkom Stakeknif, je časopis naročil Jonathonu Reesu podatke o vseh njegovih telefonskih klicih in (po trditvah enega od virov) uporabo "trojanca", s katerim bi izbezali podatke s trdega diska nekdanjega pripadnika posebnih enot na Severnem Irskem, Martina Ingrama, ki je o Freddyju Scappaticciju napisal knjigo.

Na podoben način lahko zainteresirani na računalnik žrtve naložijo "zrcalni zid", ki na izbran in neizsledljiv elektronski naslov posreduje vse elektronske komunikacije uporabnika. Prav ta tehnologija je *The Timesu* in *BBC-jevi* oddaji *Today* na Radiu 4 omogočila, da so junija 2003 vplivni britanski konservativki Dame Shirley Porter dokazali, da je na računu na britanskih Deviških otokih skrivala milijone funtov, hkrati pa je trdila, da nima premoženja, s katerim bi lahko plačala kazen za "sramotno, nezakonito in neprimerno" vedenja v vlogi vodje westminsterskega mestnega sveta. Vendar pa v tem primeru vohunjenja niso naročili novinarji, temveč poslovni tekmeč njenega sina Johna, ki je nato pridobljene podatke posredoval medijem. Kljub na videz velikemu interesu javnosti po teh informacijah je bilo poslovnežu Cliffu Stanfordu naloženo plačilo 20.000 funtov kazni zaradi nezakonitega prestrezanja elektronskih komunikacij.

Novinarji so začeli uporabljati tudi programsko opremo nacionalnega kriminalističnega urada za preverjanje telefonskih števil, ki jih po njihovem naročilu zberejo zasebni detektivi. Nekdo pa mi je povedal, da je uporabil tudi elektronsko napravo, s katero je lahko blokiral vse linije stacionarnega telefona na izbrani lokaciji ter lastnika prisilil k uporabi mobilnega telefona, katerega promet je potem lahko preverjal zasebni detektiv.

***

Zdaj pa samo še beseda ali dve o smetnjakih. Nekaj izzivalno simboličnega je v tem, da sodobni novinarji uporabljajo ogabno smrdljive odpadke kot surovino, iz katere nato ustvarjajo nič manj smrdljive zgodbe. In to ni zgolj simbolika.

Groteskna in pestra kariera Benjamina Pella oziroma Benjija Smetarja za tiste, ki so ga poznali, poklicnega mrhovinarja, ki je za denar brskal po neštetih smetnjakih in zbiral drobtinice, ki jih je nato prodajal novinarjem, je bila eden redkih primerov, ko so na Fleet Streetu vsaj začeli govoriti o izprijenih metodah svojega delovanja. Zgodba je prišla v javnost deloma zato, ker je bilo početje že tako razvpito, da ni bilo več mogoče molčati, deloma pa po zaslugi svobodnega novinarja Marka Wattsa, nekdanjega sodelavca oddaje *World In Action* televizije Granada, ki je o tem napisal knjigo z naslovom *The Fleet Street Sewer Rat*.

Po vsem, kar vemo, je Benjamin Pell izjemno inteligenten, toda nevrotičen človek, ki je nekoč izjavil, da bi se bil sam takoj pripravljen razglasiti za norega. Tri leta, začevši v začetku 1998, je bilo Benjija najti v prav vseh uredništvih na Fleet Streetu, razen pri *Financial Timesu*. Začel je z umazanimi zgodbami o zvezdnikih iz industrije zabave – o Spice Girls, Robbiju Williamsu, All Saints in Oasis –, o katerih je informacije nabral po smetnjakih njihovih pravnih pisarn in posredniških agencij. Povzročil je spor med Eltonom Johnom in njegovim menedžerjem Johnom Reidom, ko je neumorno prodajal

informacije iz Reidovega smetnjaka, zaradi česar je pevec sumil, da bodisi Reid bodisi nekdo iz njegove pisarne medijem namerno izdaja podatke o njem.

Medtem ko so novinarji sladko spali, se je Benji šest noči v tednu klatil po londonskih ulicah. Z majhnim kombijem se je vozil od smetnjaka do smetnjaka in včasih v eni noči nabral tudi za sto vreč smeti, nato pa je pol naslednjega dne preživel v brskanju med odpadki in iskanju zakladov za tabloide. Nato pa je poleti 1998, medtem ko je obdeloval smeti nekega odvetnika, naletel na kup pravnih dokumentov, ki so ga izstrelili v višjo ligo.

Med cigaretnimi ogorki in umazanimi robčki je naletel na zelo zaupne dokumente o pravnem sporu med naslednikom saudskega kralja, princem Mohamedom, in enim od njegovih najbližjih sodelavcev, Saidom Ajasom. Informacija je bila še posebej vroča zato, ker sta bila oba vpletena v korupcijski škandal nekdanjega obrambnega ministra Jonathana Aitkena, ta pa je prav takrat tožil *Guardian* in *World In Action* zaradi trditev, da je v neprimernem poslovnem odnosu z vplivnimi Saudijci. Novinarji, ki so raziskovali Aitkenov primer, so že od začetka sumili, da svoj položaj ministra za obrambo izrablja za sklepanje orožarskih poslov, pri katerih si postrga čedno "provizijo", z drugimi besedami podkupnino. To je bil pravi razlog za njihovo raziskovanje, čeprav se je na videz vse vrtelo okrog vprašanja, ali so Saudijci Aitkenu zares plačali račun za njegovo bivanje v hotelu Ritz v Parizu med nekim vikendom leta 1993. Novinarji so sumili, da je bil tisti račun zgolj eden manj pomembnih vozlov v velikem klobčiču korupcije, dokazati pa tega niso mogli.

Potem pa je Benji naletel na cel smetnjak dokazov. Prvi dokument, ki ga je našel, je bil del načrta, s katerim si je Aitken nameraval zavarovati hrbet: vse svoje posle s Saudijci je nameraval prikazati kot operacijo britanske obveščevalne službe, v kateri je sodeloval zgolj kot posrednik med MI6 in saudsko kraljevo družino. Benji je dokument ponudil *Independentu*, in

ta ga je kupil, vendar zgodbe ni objavil, zato ga je ponudil še *Guardianu*. Tu so ga napotili k izkušenemu raziskovalnemu novinarju Davidu Leighu, ki je prvi začel raziskovati Aitkenov primer.

Leigh je utelešenje tistega idealnega novinarja, kakršnega je opisal nekdanji ugledni novinar *Sunday Timesa*, Nicholas Tomalin, to je novinarja, ki potrebuje zgolj "verodostojno držo, nekaj malega literarne spretnosti in podganjo prebrisanost". Leigha so Benjijevi dokumenti o Aitkenu še kako zanimali, vendar je vedel dvoje: prvič, da *Guardian* zaradi mešanice svojih načel in revščine ne bo Benjiju nikoli plačal za informacijo takšne vrste; in drugič, ker se je *Guardian* na sodišču še vedno boril, da bi Aitken plačal stroške svoje propadle tožbe zaradi obrekovanja, bi bilo lahko usodno, če bi morebitne dokaze umazali s plačilom zanje.

Vendar je Leigh s svojo prirojeno zvijačnostjo videl rešitev tudi tam, kjer je drugi ne bi. Benjiju je ponudil dogovor: če ga bo mrhovinar obveščal o morebitnih novih najdbah zanimivih dokumentov o Aitkenu, mu bo za to plačal simbolično najditeljsko nagrado 100 funtov, hkrati pa ga bo predstavil neke mu svobodnemu novinarju, ki mu bo pomagal iskati prave zgodbe in jih za pravo ceno prodajati pravim ljudem. Benji, ki je že sam ugotovil, da ga bodo v uredništvih na Fleet Streetu prinesli naokoli, se je strinjal. Tako je Leigh ohranil dostop do Benjijeve zlate jame, hkrati pa se je zvito izognil neprijetnemu plačilu za dokumente – preprosto je poskrbel, da so mu zanje plačevali drugi.

Svobodni novinar, ki ga je Leigh vpletel v zadevo kot Benjijevega vodnika, je bil Mark Hollingsworth, Leighov dolgoletni prijatelj, specializiran za dolgotrajne in zahtevne preiskave o bogatih in vplivnih. Napisal je ostri knjigi o Marku Thatcherju, sinu Margaret Thatcher, in o njenem svetovalcu za odnose z javnostmi, Timu Bellu. Hollingsworth je Benjija kmalu preusmeril k brskanju za informacijami, ki so bile politično veliko občutljivejše od opravljenih zvezdniških zgodbic, s katerimi je

začel. Kar sta našla, sta skupaj prodala, najpogosteje *Mail on Sunday*ju in *Sunday Timesu*. Nazadnje sta naletela tudi na pravi novinarski biser in končno odkrila resnico o Jonathanu Aitkenu.

Ob brskanju po smetnjakih pred pisarnami Aitkenovih odvetnikov je Benji odkril dokumente, ki so dokazovali, da je nekdanji minister s pomočjo princa Mohameda res organiziral velike orožarske posle med britanskimi podjetji in Saudijci; da je bil eden izmed posrednikov v teh poslih tudi Said Ajas, ki je delal za princa, in ki je bil takrat z njim zapleten v pravni spor; in da je Said Ajas ob sklenjenih poslih poskrbel, da je bila na račun številka 556.862 banke Union Banque Suisse v Ženevi nakazana provizija v višini nekaj sto milijonov dolarjev – ta denar si je nato razdelil s svojim starim prijateljem in poslovnim partnerjem Jonathanom Aitkenom. Ali kot so zapisali v *Guardianu*, ko so na koncu vendarle objavili celotno zgodbo: "Če je v povojni britanski zgodovini obstajal še kakšen resnejši primer korupcije kot je ta, potem bi pa res radi vedeli zanj."

Guardian v svojih člankih o Aitkenovih načrtih ni razkril vira informacij. Pod vodstvom Marka Hollingswortha je Benji še naprej brskal po smeteh pred vrati vplivnih politikov, tudi pred vrati Lady Thatcherjeve; pred vrati pomembnih piarovskih agencij, ki delajo za vlado in korporacije, kakršni sta Bursen-Marsteller in Freud Communications; po smetnjakih vplivnih odvetnikov in političnih lobistov, kakršen je Tim Bell; ter pred glavnimi štabi laburistične in konservativne stranke. Benji je trdil, da je v določenem trenutku brskal po smeteh na 115 različnih naslovih.

V nekaterih ni našel drugega kot smeti, v drugih pa prave majhne bisere, denimo serijo sporočil, ki sta si jih pošiljala Tony Blair in njegov raziskovalec javnega mnenja Philip Gould, ki so jih sredi leta 2000 objavili v *Sunday Timesu*, *The Timesu* in *Sunu* in ki so vsi nosili Benjijeve umazane prstne odtise. Ob tem pa je Benji še naprej prodajal tudi tabloidom

in dosegel vrhunec, ko je izpraznil smetnjake pred uredništvom *Daily Mirrorja* in je reviji *Punch* prodal izpise elektronskih sporočil takratnega *Mirrorjevega* urednika Piersa Morgana, ki je bil sicer sam v prvih vrstah tistih, ki so vdirali v zasebnost.

Leta 2000 je imel Benji nad seboj plaz začasnih sodnih odredb in nalog za hišno preiskavo. Obsodili so ga zaradi kraje in čeprav se je sodišče strinjalo, da je jemal stvari, ki so jih drugi zavrgli, je razsodilo, da je bilo njegovo početje vseeno nezakonito. Po že znanem vzorcu ni policija nobeni od časopisnih hiš, ki so Benjiju plačevale, da je kradel zanje, zastavila niti enega vprašanja, kaj šele, da bi jih preganjalo tožilstvo. In medtem ko so se nanj grmadile težave, so ga uredništva eno za drugim puščala na cedilu. Kar nekaj (vključno s *Sunday Timesom*) pa jih vseeno ni želelo prenehati s smetarskim poslom, zato so organizirali lastne akcije in pri tem spet uporabili zasebne detektive, ki so namesto novinarjev prevzeli tveganje. Po trditvah enega od virov so se detektivi poskušali zavarovati pred kazenskim pregonom tako, da so najdene dokumente hitro prekopirali in jih skrbno vrnili nazaj med smeti (no ja, eden izmed resnih časopisov je kljub temu ukradel rabljene spodnje hlačke hčere znanega politika in jih shranil kot spominek uredništva).

***

Nad vsem tem nezakonitim početjem novinarjev visi zapleteno vprašanje. Pod katerimi pogoji bi lahko bilo njihovo početje upravičeno zaradi interesa javnosti? Zakon o varovanju podatkov in novinarski kodeks dovoljujeta poseg v zasebnost, če so s tem razkrite informacije, za katere javnost resnično mora izvedeti. Vendar meja ni jasno določena. Celo neodvisni regulator britanskih tiskanih medijev Press Complaints Commission (PCC), ki se ukvarja s tiskovnimi pritožbami, ne ve natančno, kje je meja. Njen predsednik, Sir Christopher Meyer, je pred posebnim odborom za kulturo in medije marca

2007 izjavil: "Živahne razprave, ki jih imamo vsak mesec, ko odločamo o posameznih primerih, se zelo pogosto vrtijo okoli vprašanja razmejitve med tistim, kar je resnično zasebno in tistim, kar je v javnem interesu, in te razprave so pogosto zelo vroče in težavne."

Čeprav se načeloma vsi strinjajo, da je javnost upravičena do določenih zgodb, pa se zatakne pri vprašanju, kaj naj storijo novinarji, če zgolj na podlagi suma nekemu kršijo zasebnost, nato pa se izkaže, da je bil njihov sum neutemeljen. Če je to dovoljeno, so odprta vrata za množične kršitve zasebnosti. Če ni dovoljeno, se lahko vrata zaprejo tudi za resnično pomembne zgodbe.

Kot je ob preiskavi delovanja vseh obravnavanih zasebnih detektivov in njihovih sodelavcev (vključno s 13.343 naročili, ki jih je dobil Steve Whittamore) povedal informacijski pooblaščenec Richard Thomas pred posebnim odborom britanskega parlamenta za kulturo in medije, v teh primerih niso nalteli niti na "najmanjšo sled javnega interesa". Pa tudi sami Whittamore in njegovi soobtoženi se niso nikoli poskušali braniti z argumentom, da naj bi naročila za medije izvajali v javnem interesu.

Sicer pa je trenutno stanje takšno, da se vpletenim tiskanim medijem niti ni treba kaj dosti ubadati z vprašanjem javnega interesa, saj se ne dogaja zelo pogosto, da bi na Fleet Streetu kdo uveljavljal zakon in določila novinarskega etičnega kodeksa.

Scotland Yard se na Z-ja ni spravil zato, da bi zavaroval zaupne baze osebnih podatkov, temveč iz zanje veliko pomembnejšega razloga – zato, da bi zavaroval tekoče policijske preiskave. Prepričani so, da je prodajal informacije o aktivnih protiterorističnih operacijah in o preiskavah proti londonskemu organiziranemu kriminalu; ko pa se takšne informacije pojavijo v tisku, so osumljenci opozorjeni in se potuhnejo. Bili so tudi primeri, ko posamezniki niso hoteli sodelovati s policijo, potem ko je Z prodal njihove zgodbe. V nekem primeru je

slavna oseba na policiji vložila prijavo zaradi resnih groženj, potem pa jo je skrbelo, kaj se bo zgodilo, če nasilneži izvedo za prijavo. Z je namreč zgodbo izbrskal in jo prodal; na Fleet Streetu so jo objavili; prizadeti je prijavo umaknil in se skril; nasilneži pa so jo odnesli brez kazni.

Zato je policija v zadnjem času večkrat uporabila posebne enote, ki so skrivaj sledile Z-ju. Vem, da imajo fotografije, ki dokazujejo, da se je sestal z nekim njihovim detektivom in da sta si izmenjala kuverti. Vendar pa nikoli niso mogli neizpodbitno dokazati, da je Z naredil kaj nezakonitega.

Julija 2002 je policija začela preiskovati najdbo prisluškovalne naprave v razdelilni omarici British Telecoma v bližini stanovanja televizijskega napovedovalca Angusa Deaytona, čigar zasebno življenje je bilo tarča nekaterih časopisov. Aretirali so delavca British Telecoma, ki je priznal, da je podtaknil napravo, vendar ni bil nikoli sodno preganjan, prav tako pa ni bilo nobenih obtožb proti časopisu, ki ga je najel. British Telecom je proti njemu izvedel zgolj notranji disciplinski postopek in mu dovolil nadaljevati delo.

Kot smo lahko že ugotovili v vrsti primerov Steva Whittamorja, je zakon prešibek v primerjavi s finančno močjo Fleet Streeta. Še slabotnejša pa so stanovska etična načela novinarjev. Sindikat britanskih novinarjev svoje člane poziva, naj delujejo "samo na pošten in odkrit način", razen če "drugače zahteva javni interes". Vendar pa sindikat nima nobene moči, da bi se uprl mračnim silam, pa tudi kaj dosti še ni poskušal. Komisija za pritožbe nad mediji, ki naj bi urejala delovanje vseh novinarjev, ni obravnavala niti kršitev zakona o varovanju osebnih podatkov, dokler se ni nanjo novembra 2003 obrnil informacijski pooblaščenec Richard Thomas v zvezi s preiskavo na domu Steva Whittamorja. In še takrat so bili člani komisije močno zadržani do kakšnih resnejših ukrepov. Sami to sicer zanikajo, zahvaljujoč zakonu o dostopu do informacij javnega značaja pa vemo, da je to zanikanje več kot zavajajoče. Novinar Mark Watts, ki je o Benjiju Smetarju napisal knjigo,

je na podlagi tega zakona pridobil kopijo korespondence med uradom informacijskega pooblaščenca in komisijo za pritožbe nad mediji. Iz dokumentov je razvidno, da je urad pritiskal na komisijo, naj javno objavi "jasno opozorilo novinarjem in urednikom, da s svojim početjem zelo resno tvegajo kršenje zakona"; Tim Toulmin, direktor komisije, ki jo financira in nadzoruje časopisna industrija, je odgovoril: "Poiskati bom moral ravnotežje med opozarjanjem in omejevanjem dejavnosti – kajti to je tisto, kar skrbi ljudi iz časopisnih hiš."

Vse skupaj je kmalu zvdeleno v razpravo o "javnem interesu". Komisija za pritožbe je pripravila osnutek smernic, ki pa očitno niso dosegale tistega, za kar si je prizadeval urad informacijskega pooblaščenca. "V nobenem primeru jih ne podpiramo, saj menimo, da bi morali nastopiti strožje," je v internem elektronskem sporočilu zapisal visoki uslužbenec urada informacijskega pooblaščenca. Richard Thomas se je s predsednikom komisije za pritožbe Christopherjem Meyerjem sestal na kosilu, nato pa mu napisal jasno in odločno pismo, v katerem ga je opozoril na "resnično nevarnost", da bodo novinarji še naprej plačevali za dostop do zaupnih informacij, ker bodo zmotno mislili, da je javni interes na njihovi strani: "Bojim se, da bodo novinarji domnevali, da jim prepovedi pridobivanja osebnih podatkov brez dovoljenja ni potrebno upoštevati, če sami presodijo, da je objava določene zgodbe v javnem interesu. Veseli me, da sodišča ne sprejemajo takšne obrambe. Z drugimi besedami, sodišča menijo, da mora biti javni interes po pridobivanju (in posledično objavljanju) takšnih informacij izredno močan, da bi opravičil nezakonite načine njihovega pridobivanja."

Tri mesece pozneje, marca 2005, je komisija objavila smernice, ki pa niso bile tako stroge, kot je od njih zahteval urad informacijskega pooblaščenca. Marca 2007 je na sestanku posebnega odbora za kulturo in medije Richard Thomas pred Christopherjem Meyerjem javno izjavil, da je "rahlo razočaran, ker se komisija ni bolj odločno odrekla temu početju".

Medtem je vse skupaj ponovno priplavallo na površje avgusta 2006, ko je policija aretirala enega od urednikov *News of the World*, Cliva Goodmana, in zasebnega detektiva Glenna Mulcaira. Osumljena sta bila prestrezanja glasovnih sporočil z mobilnih telefonov princa Williama, publicista Maxa Clifforda, manekenke Elle Macpherson, člana parlamenta liberalne stranke Simona Hughesa in nekaterih ljudi iz nogometnih krogov. O javnem interesu ni bilo ne duha ne sluha, zato sta Goodman in Mulcaire priznala kršenje zakona, ki ureja prisluškovanje telefonov. Januarja 2007 sta bila obsojena na štiri in šest mesecev zapora. Urednik *News of the World*, Andy Coulson, je odstopil, Clive Goodman pa je izgubil službo.

Komisija za pritožbe je napovedala preiskavo, ki pa je bila na koncu zelo omejena. Na sodišču je bilo dokazano, da je Mulcaire delal za *News of the World* že od leta 1997; da je julija 2005 z njim sklenil pogodbo v vrednosti 105.000 funtov na leto; in da so nekatere druge "družbe za raziskovanje" sklenile s časopisom še bolj donosne posle. In vendar se je komisija omejila zgolj na preiskavo vpletenosti *News of the World* v prestrezanje glasovnih sporočil; druge dejavnosti, za katere je časopis najemal zasebne detektive, komisije niso zanimale. Člani komisije so se odpovedali celo zaslišanju urednika Andyja Coulsona, češ da je odstopil in zato ni več v njihovi pristojnosti. Ob primeru Cliva Goodmana se je odprla cela vrsta zgodb, ki so dokazovale, kako razširjena je uporaba zasebnih detektivov na Fleet Streetu. Vseeno se komisija ni hotela poglobljati v ravnanje drugih časopisov, pa četudi zgolj v zvezi s prestrezanjem glasovnih sporočil. Namesto tega je komisija sklenila, da bo časopisne hiše povprašala, kakšna so njihova interna navodila za takšne primere. Dejstvo je, da je tisto, česar so se nekoč zgolj občasno posluževali redki poročevalci črne kronike, danes postalo stalna praksa večine medijskih hiš. Čudovito je opazovati njihovo hinavščino. Mediji so tu zato, da sporočajo resnico, vendar pa redno lažejo o lastnem početju. Mnoge od časopisnih hiš so med zelo glasnimi